

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
060208

DOM
2021-04-27
Stockholm

Mål nr
M 12135-19

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Östersunds tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2019-10-23 i mål nr M 2534-19, se bilaga A

PARTER

Klagande A.N.

Motparter

1. Miljönämnden i Sundsvalls kommun
2. R.J.

SAKEN

Avvisning

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med ändring av mark- och miljödomstolens dom undanröjer Mark- och miljööverdomstolen Länsstyrelsen i Västernorrlands beslut 2019-08-12 i ärende nr 505-6680-2019 och återförvisar målet till länsstyrelsen för fortsatt handläggning.

Dok.Id 1696317

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.hovratt@dom.se
www.svea.se

Telefax

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00–16:30

YRKANDEN M.M. I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

A.N. har yrkat att Mark- och miljööverdomstolen ska upphäva avvisningsbeslutet och tillerkänna honom klagorätt. Till stöd för sitt överklagande har han i allt väsentligt anfört detsamma som i underinstanserna.

Nämnden har varken bestritt eller medgett bifall till överklagandet.

R.J. har motsatt sig ändring av mark- och miljödomstolens dom och har i korthet anfört följande. A.N.s fastighet ligger cirka 340 meter från fastigheten XX och gränsar inte till denna fastighet. Den trafik som han har invändningar mot består främst av transporter med anledning av Trafikverkets arbeten i området. Det är endast en del av jordbruksmarken som kommer att fyllas ut. Området ligger inte inom något riksintresse och utfyllnaden innebär endast en ytterst liten påverkan på landskapsbilden. A.N.s hus ligger i en sänka och har både ett uthus och en ridå av sly som skymmer sikten. Han kommer därför inte att drabbas av några större störningar på grund av trafiken.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Enskildas klagorätt i miljömål regleras i 16 kap. 12 § miljöbalken. Av bestämmelsen följer att överklagbara domar och beslut får överklagas av den som domen eller beslutet angår, om avgörandet har gått honom eller henne emot. I förarbetena till bestämmelsen anges att tolkningen av vem som ska ha rätt att överklaga ska vara generös (prop. 1997/98:45, del 1 s. 482 ff). Enligt praxis föreligger klagorätt för personer som kan tillfogas skada eller utsättas för annan olägenhet genom en verksamhet eller åtgärd, om risken för skada eller olägenhet rör ett av rättsordningen skyddat intresse och inte enbart är teoretisk eller helt obetydlig (se bl.a. rättsfallen NJA 2004 s. 590 I och II).

Den verksamhet som har anmälts i detta fall kan antas ge upphov till förhållandevis omfattande transporter på den väg som går förbi A.N.s fastighet. Risken

för att dessa transporter ska medföra olägenheter för A.N. är inte enbart teoretisk eller helt obetydlig. A.N. får därför anses vara berörd av beslutet på sådant sätt att han har rätt att överklaga det. Länsstyrelsens avvisningsbeslut ska därför undanröjas och målet återförvisas till länsstyrelsen för fortsatt handläggning.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättslagmannen Ylva Osvald, hovrättsrådet Rikard Backelin, tekniska rådet Mikael Schultz och hovrättsrådet Ralf Järtelius, referent.

Föredragande har varit Ote Dunér.

ÖSTERSUNDS TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2019-10-23
meddelad i
Östersund

Mål nr M 2534-19

PARTER

Klagande A.N.

ÖVERKLAGAT BESLUT

Länstyrelsen Västernorrlands beslut 2019-08-12 i ärende nr 505-6680-2019, se
bilaga 1

SAKEN

Anmälan om att använda avfall för anläggningsändamål på XX, Sundsvalls
kommun

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

BAKGRUND

Länsstyrelsen i Västernorrlands län beslutade den 12 augusti 2019 att avvisa ett överklagande från A.N. rörande Miljönämndens i Sundsvalls kommuns beslut att godkänna en anmälan om att använda avfall för anläggningsändamål på fastigheten XX.

Av överklagandet till länsstyrelsen framgår att A.N. yrkar att Miljönämndens beslut ska upphävas samt att marken ska återställas. Det framgår vidare bland annat att Miljönämndens beslut innebär att 15 000 till 19 000 kubikmeter fyllnadsmassor deponeras på fastigheten XX. Därtill kommer marken att jämnas med tunga maskiner. A.N. är närmaste granne till XX som ligger 340 meter från A.N.s fastighet. A.N. hör verksamheten och ser verksamheten från tomten. A.N. använder vägen som går intill verksamhetsområdet och det upplevs som vanskligt att trängas med de maskiner som används för verksamheten. Damm, lera och groparna i vägen upplevs som besvärande. En stor del av den öppna jordbruksmarken på XX kommer att bli en upphöjd yta vilket bryter av från landskapsbilden samt påverkar utblicken Andreas påverkas på ett negativt sätt. XX ligger inom ett utpekad riksintresseområde för kulturmiljövård.

I avvisningsbeslutet konstaterar länsstyrelsen att ett beslut enligt miljöbalken får överklagas av den som är sakägare. För att betraktas som sakägare krävs att beslutet angår klaganden på ett mer konkret sätt. Beslutet ska påverka personens rättsställning eller beröra ett enskilt intresse som på något sätt har erkänts av rättsordningen. Den som kan utsättas för olägenhet genom den aktuella verksamheten är att betrakta som sakägare. Risken för skada och olägenhet ska dock inte vara enbart teoretisk eller helt obetydlig. Sammantaget bedömde Länsstyrelsen att det inte framgick att A.N. berördes av beslutet på ett sådant sätt att han kan anses vara sakägare varför överklagandet avvisades.

YRKANDEN M.M.

A.N. har överklagat länsstyrelsens avvisningsbeslut med yrkande att beslutet ska upphävas. I överklagandet anges att A.N. och tiotals andra

regelbundet nyttjar byvägen och därför påverkas av verksamheten. Den väg han har att tillgå för dagliga transporter till och från arbetet med mera nyttjas nu som tillfarts- och serviceväg för den aktuella verksamheten. Han har under sommaren observerat att massor dumpas ner på XX från byvägen och att lastbilar utnyttjar byvägen. Risken för skada, och konsekvenserna av en skada, är inte obetydliga, då han mestadels färdas med cykel. I den trafikfarliga miljön har ingen anpassning gjorts för att skydda honom som oskyddad trafikant. Byvägen är en smal grusväg utan vägren och vägen omges av branta och djupa diken med frilagda stenar. Han drabbas också av olägenheter i form av buller, damning, lerigare vägbanor, gropar och dylikt som delvis uppstår och förvärras av verksamheten.

En åkeri- och återvinningsverksamhet som är förlagd till en cirka 15 000 kvadratmeter stor tomt direkt söder om byvägen kommer att påverkas av E14-projektet. Sökanden och den medsökanden (som äger åkeri- och återvinningsverksamheten) avser utöka åkeri- och återvinningsverksamheten till även norra sidan byvägen på en yta som enligt anmälan uppgår till 7 000 kvadratmeter. Vägen avses därför även efter att den tidsbegränsade verksamheten på XX är till ända att användas för att åkeri- och återvinningsverksamheten. Marken kan komma att användas som uppställningsplats för en del av de fordon som används i åkeriverksamheten. Väganslutningen till åkeri- och återvinningsverksamheten ligger mitt emot den östra änden av XX och anslutningen till den pågående utökningen förläggs längst till väster så kommer byvägen längs en sträcka på cirka 270 meter att få det utökade syftet att tjänstgöra som serviceväg mellan två industritomter.

Byvägen, på sträckan väster om anslutningen till åkeri- och återvinningsverksamheten, kommer att bli gropigare, lerigare och spårigare till följd av att traktorer, kranbilar och till och med långtradare regelbundet kör på vägen. Alla som försökt cykla i djup lervälling vet också att det är snudd på omöjligt. Kedja, växlar, bromsar sätter igen och måste spolras rena för att inte skadas ytterligare. När lervällingen sedan fryser bildas svårforcerbara spår. A.N. bidrar till skötseln av vägen genom årliga betalningar till Kolsta samfällighetsförening och

genom ideellt arbete. I och med att slitaget på vägen givetvis ökar vid en ökning av den tunga trafiken kommer han sannolikt behöva ägna mer tid åt ideellt vägarbete och kanske lägga mer pengar på en förhöjd avgift till Kolsta samfällighetsförening.

I rättsfallet MÖD 2005:48 bedömde mark- och miljööverdomstolen att personer boende 800 - 1 000 meter från en planerad endurobana var att betrakta som sakägare. Han bor nära verksamhetsområde och han hör verksamheten från sitt hem.

Länsstyrelsen menar att enskilda normalt inte har klagorätt i frågor som rör allmänna intressen. Visserligen kan allmänna intressen vanligen inte självständigt ligga till grund för enskildas klagorätt, men gränsdragningen är inte glasklar. Av domskälen i MÖD 2005:33 framgår att "De klagande bor på ett avstånd av cirka 1,6 till 3 km från den tänkta vindkraftanläggningen. Den är avsedd att placeras högt i landskapet vilket medför att den syns på långt håll. De klagande har uttryckt oro för buller och solblink/skuggning. De har också anfört att vindkraftanläggningen kommer att utgöra ett dominerande inslag i miljön. Mot bakgrund av vad de klagande har anfört i målet finner Miljööverdomstolen att de olägenheter de klagande gör gällande inte är endast teoretiska eller helt obetydliga. Överklagandet skall därför bifallas. Miljödomstolens slutliga beslut skall undanröjas och målet återförvisas till miljödomstolen för fortsatt handläggning." A.N. anser fallen är jämförbara då verksamheten på XX är omfattande och sker på ett avstånd av blott 340 meter från hans hem.

A.N. hänvisar i övrigt till vad han anfört i överklagandet till länsstyrelsen.

DOMSKÄL

Tillämpliga bestämmelser framgår av länsstyrelsens beslut.

Miljönämndens i Sundsvalls kommuns beslut avser ett godkännande av att använda avfall för anläggningsändamål och alltså inte anläggningsarbetena som sådana.

Mark- och miljödomstolen delar länsstyrelsens bedömning. De olägenheter A.N. utsätts för till följd av verksamheten i form av buller och damning kan inte sägas vara så allvarliga att han bör anses som sakägare. Också i övrigt delar domstolen länsstyrelsens bedömning. Vad A.N. anfört i mark- och miljödomstolen ändrar inte denna bedömning. Överklagandet ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se **bilaga 2** (MMD-02)

Överklagande senast den 13 november 2019. Prövningstillstånd krävs.

Lars Nyberg

Målet har avgjorts av rådmannen Lars Nyberg och tekniska rådet Lars-Gunnar Sjölund.

Hur man överklagar

MMD-02

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Så här gör du

1. Skriv mark- och miljödomstolens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att Mark- och miljööverdomstolen ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis. Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.
4. Lämna namn samt aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till mark- och miljödomstolen. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Mark- och miljödomstolen kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar mark- och miljödomstolen överklagandet och alla handlingar i målet vidare till Mark- och miljööverdomstolen.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även Mark- och miljööverdomstolen skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i Mark- och miljööverdomstolen

När överklagandet kommer in till Mark- och miljööverdomstolen tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Mark- och miljööverdomstolen ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att mark- och miljödomstolen dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om mark- och miljödomstolen har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rätts-tillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med mark- och miljödomstolen om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.